

November 2023

Auteurs

Nard Koeman, Erik Brouwer & Christiaan Behrens

In opdracht van

de CAL

EVALUATIE CAL

INHOUDSOPGAVE

- Proces meeting
- Achtergrond
- Onderzoeksvragen
- Onderzoeksaanpak
- Hoofdbevindingen van het onderzoek
- Aanbevelingen
- Vragen

PROCES MEETING

- Doel van deze meeting is het presenteren van bevindingen en de aanbevelingen
- We beginnen met de achtergrond en onderzoeksvragen, vervolgens met de onderzoeksaanpak en sluiten af met de bevindingen op hoofdlijnen en de aanbevelingen.
- Daarna vragen

ACHTERGROND

- Sinds 1982 vliegt NAVO met AWACS-vliegtuigen vanaf vliegbasis Geilenkirchen. Het doel van de vluchten is het Europese luchtruim bewaken. Omdat vluchten ook voor hinder zorgen, bestond vanuit de regio de wens om een commissie van overleg en voorlichting in te stellen. Daarom is in 1990 de Commissie AWACS Limburg (CAL) opgericht. De CAL is nog niet eerder geëvalueerd. De CAL heeft SEO Economisch Onderzoek gevraagd om een evaluatie.
- De evaluatie geeft inzicht in functioneren van de CAL. Het onderzoek richt zich op naleving van de geldende wet- en regelgeving én tevredenheid CAL-leden. Daarnaast zijn aanbevelingen gedaan.

ONDERZOEKSVRAGEN

■ Dit onderzoek:

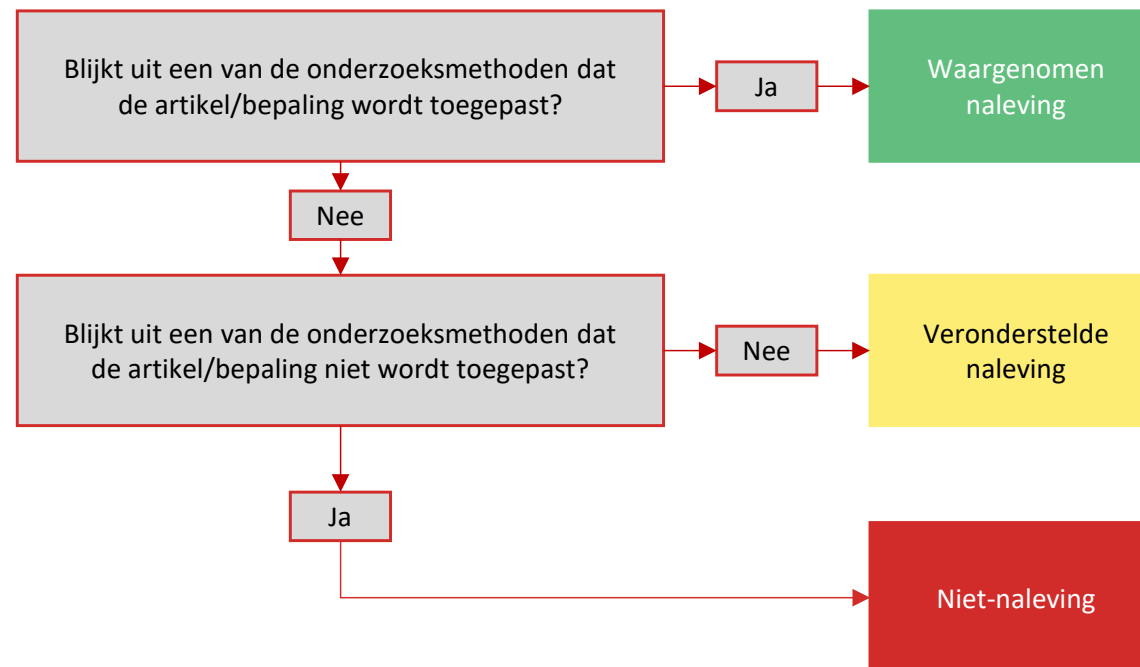
1. Geeft inzicht in de mate waarin de CAL ...
 - a. ... voldoet aan de wettelijke taakomschrijving;
 - b. ... functioneert zoals omschreven in het reglement van orde en instellingsbeschikking.
2. Geeft inzicht in de mate waarin de leden van de CAL tevreden zijn over ...
 - a. ... het functioneren van de CAL;
 - b. ... de effectiviteit van het optreden van de CAL;
 - c. ... de doorwerking van hun eigen inbreng in de conclusies en de adviezen van de CAL;
 - d. ... de huidige invulling van het voorzitterschap of de voorkeur geven aan een onafhankelijke voorzitter.
3. Doet op basis van deze bevindingen aanbevelingen voor de toekomst van de CAL, met daarbij de focus op de uit te voeren taken, de samenstelling en de werkwijze van de CAL.

ONDERZOEKSAANPAK (I)

- In dit onderzoek is gebruikgemaakt van bureauonderzoek, interviews en een webenquête.
 - Doel bureauonderzoek is afbakening onderzoeksoopdracht. En om inzicht te krijgen in de mate van naleving en functioneren. De belangrijkste bronnen zijn de CAL-documenten, zoals agenda en verslagen. Daarnaast zijn ook flankerende documenten bestudeerd, zoals (digitale) brieven (van de gemeenten Beekdaelen en Brunssum gericht aan het Rijk) en convenanten die zijn gedeeld door de secretaris en de gemeenten aan SEO.
 - De interviews en webenquête zijn aanvullend op het bureauonderzoek. Het hoofddoel is om extra inzicht te krijgen in mate van functioneren van de CAL, en om vast te stellen of de CAL voldoet aan taakstelling. Dat gebeurt door (oud-)CAL-leden te vragen naar ervaringen. Daarnaast zijn in de gesprekken bevindingen van SEO getoetst en is gezocht naar verklaringen. Er is met twintig personen gesproken.

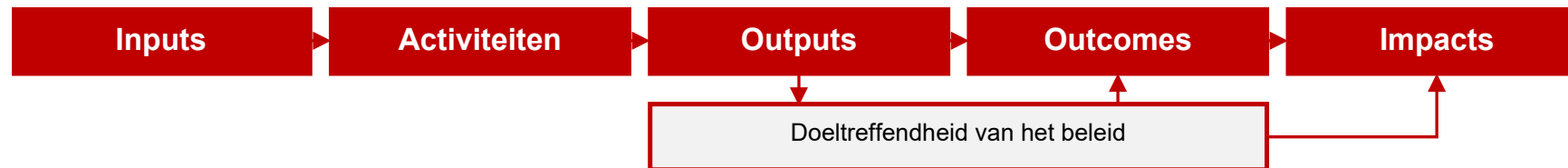
ONDERZOEKSAANPAK (II)

- **Onderzoekperiode:** Streven was om acht jaar terug te kijken. Echter er is geen gestructureerd archief over de periode 2015-2023. Vanaf 2019 zijn agenda's en notulen beschikbaar. Na bespreking van het conceptrapport hebben leden CAL oudere stukken (2015-2018) ter beschikking gesteld. Ook deze stukken zijn bestudeerd. Wat betreft naleving zien we geen grote verschillen tussen de twee periodes.
- Wij hanteren **twee kaders** om inzicht te geven in de mate van naleving a.d.h.v. CAL documenten
- **Eerste kader**

ONDERZOEKSAANPAK (III)

- **Tweede kader** om inzicht te geven in de mate van naleving a.d.h.v. CAL documenten

HOOFDBEVINDINGEN VAN HET ONDERZOEK

- **Naleving:** Uit dit nalevingsonderzoek blijkt dat de CAL slechts deels voldoet aan de wettelijke taakomschrijving. Daarnaast blijkt uit de gesprekken dat de CAL-leden vaak niet goed op de hoogte zijn van de inhoud van het reglement van orde. Toch zorgt dit niet voor veel 'procesmatige' frictie binnen de CAL. Het beeld bestaat dat er binnen de CAL naar de geest van het reglement wordt gehandeld.
- **Tevredenheid:** De CAL-leden ervaren een tweedeling binnen de CAL. Daarnaast zijn er signalen van onderling wantrouwen. Dit zorgt voor onvrede over het functioneren en de effectiviteit van de CAL. Ten slotte staat de afhankelijkheid van de voorzitter ter discussie. Zo geven meerdere CAL-leden aan dat 'wat de voorzitter mag zeggen' sterk samenhangt met 'wat de provincie vindt'. De meeste CAL-leden hebben een voorkeur voor een onafhankelijke voorzitter.
- **Output:** De CAL is opgericht met als taak om de ministers van Infrastructuur en Waterstaat en Defensie te adviseren. Er zijn de afgelopen periode geen schriftelijke adviezen verschenen. Daarnaast hebben ook de ministers geen adviesaanvragen gedaan. Wel hebben individuele leden van de CAL adviezen verstuurd, en onderwerpen en suggesties aangekaart. Het gaat bijvoorbeeld om brieven die zijn ondertekend door de gemeenten.

AANBEVELINGEN

De evaluatie leidt tot de volgende aanbevelingen:

1. Scherp de doelstellingen van de CAL aan;
2. Scherp de wettelijke taakomschrijving aan;
3. Sluit aan bij de beoogde samenstelling van de CAL;
4. Het Rijk moet een actievere houding innemen;
5. Actualiseer (de kennis van) het reglement van orde;
6. Inhaalslag archivering CAL-documenten nodig;
7. Overweeg een onafhankelijke voorzitter.

Nabrand: aanbeveling is om de CAL periodiek te evalueren, bijvoorbeeld vijfjaarlijks.

VRAGEN

VANDAAG AANWEZIG

Nard Koeman, MSc, BMus

Senior onderzoeker
Mededinging, Luchtvaart & Innovatie

n.koeman@seo.nl

Prof Dr Erik Brouwer

Clusterhoofd
Mededinging, Luchtvaart & Innovatie

e.brouwer@seo.nl